

***Studie o zkušenostech se špatným zacházením
v dětském věku (ACE)
realizovaná v ČR***

VÝSLEDKY

Samková Jana

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Sociální a demografická charakteristika souboru I.

Celý soubor: 1.760 respondentů (1.254 žen, 506 mužů)

vyřazeny neúplně vyplněné a mimo hranici 19-22 let

Analyzovaný soubor: 1.681 respondentů (1.201 žen, 480 mužů)

*podíl žen vyšší z důvodu vyššího počtu dívek na VŠ (56% v rámci celé ČR),
míra ochoty účastnit se výzkumu*

Etnické složení: běloši (99,3%), černoši, američan, jiný (0,7%)

Stav: svobodní (64,2%)
žijící s partnerem (21,2%)
ženatí, vdané (11,6%)
odděleně (3%)

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Sociální a demografická charakteristika souboru II.

Většina respondentů je z rodin, kde rodiče dosáhli:

střední stupeň vzdělání 80%

učiliště (41%)

středoškolské s maturitou (39%)

vysoká škola 18%

základní škola 2%

Rodiče pracují:

na plný úvazek 86%

částečný úvazek 7%

nepracuje 7%

Průměrný věk matky v době narození respondenta: 24,4 roku

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Sociální a demografická charakteristika souboru III.

V dětství vlastní domov: 96%

Rodina se v době dětství: nestěhovala vůbec 49%

stěhovala se jednou 30%

Ve svém současném bydlišti bydlí více jak 2 roky 86%

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Sociální a demografická charakteristika souboru IV.

Rodinné zázemí

velmi důležité faktory pro posuzování nepříznivých faktorů v dětství

rodiče žijící odděleně 23%

 v dětství s nevlastním otcem 12%

 s nevlastní matkou 2%

Pěstounská péče 0,2%

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Sociální a demografická charakteristika souboru V.

Nepříznivé vlivy v rodině

Pro zdravý a neohrožovaný dítěte je důležité, aby se v co nejmenší míře setkávalo s nepříznivými vlivy v rodině.

Problematické chování v rodině	Ženy	Muži	Celkem
	%	%	%
Alkohol v rodině	15,5	15,3	15,5
Drogy v rodině	4,9	5,1	5,0
Duševní choroba nebo deprese v rodině	15,2	16,4	15,5
Pokus nebo sebevražda v rodině	4,2	3,4	4,0
Vězení v rodině	1,4	1,3	1,4
Spáchaný trestný čin v rodině	1,3	0,6	1,1

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Sociální a demografická charakteristika souboru VI.

Nepříznivé vlivy v rodině - násilí mezi rodiči

Formy násilí v rodině	Ženy	Muži	Celkem
	%	%	%
Stisknutí, chycení, plácnutí nebo hozením něčím			
párkrát, občas	19,7	17,6	19,1
často, velmi často	2,5	3,0	2,7
Kopnutí, štípnutí, úder pěstí nebo zásah něčím tvrdým			
párkrát, občas	6,9	4,9	4,3
často, velmi často	1,6	2,1	1,8
Opakované bytí v trvání několika minut			
párkrát, občas	4,1	3,2	2,7
často, velmi často	0,9	1,3	1,0
Ohrožení nebo nožem s cílem ublížit			
párkrát, občas	4,1	1,9	3,5
často, velmi často	0,9	0,2	0,7

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Zameškaná docházka do školy

- jedna z příčin negativních znaků chování respondentů
- důsledek nepříznivých vlivů v rodině v době dětství a dospívání

Významná většina respondentů žádnou docházku v poslední době nezameškala

Zameškaná školní docházka	Ženy	Muži	Celkem
	%	%	%
z důvodu stresu nebo pocitu deprese			
nad 6 dnů	1,8	1,7	1,8
z důvodu slabého fyzického zdraví			
nad 6 dnů	2,4	2,5	2,4

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Riziková chování respondentů

Kouření

- zkušenost s aktivním kouřením 41%
- do věku 15 let: 28% z kouřících žen, 23% z kouřících mužů

V současné době kouří (ze souboru zkušenost s kouřením)

Kouření	Ženy %	Muži %	Celkem %
ano	61,6	60,8	61,3
Denní počet cigaret			
do 10	80,9	90,5	83,6
do 20	10,9	9,0	10,4
nad 20	0,6	0,5	0,6

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Riziková chování respondentů

Alkohol *výsledek společenské tolerance požívání alkoholu*

- požívání alkoholických nápojů **96%**
- problém s alkoholem v běžném životě 2,6%
- považuje se respondent za alkoholika 1,1%

Zkušenosti s alkoholem	ženy	muži	celkem
	%	%	%
Věk, od kdy je alkohol požíván			
	%	%	%
do 10 let	0,6	0,2	0,5
11-15 let	47,8	42,7	46,3
16-18 let	47,4	51,6	48,6
nad 18 let	4,2	5,4	4,5

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Riziková chování respondentů

Drogy

- zkušenost s drogou **18%**
- problémy s užíváním drog v každodenním životě 1,3%
- považuje se za drogově závislého 1%

Zkušenosti s drogami	ženy	muži	celkem
	%	%	%
ano	18,3	17,1	18,0
Věk zkušeností s drogou			
	%	%	%
14-15 let	33,2	23,5	30,5
16-18 let	54,8	61,7	56,7
nad 18 let	12,0	14,8	12,8
Četnost zkušeností s drogou			
1-2*	41,1	37,0	39,9
více 2*	58,9	63,0	60,0

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Riziková chování respondentů

Dobrovolné sexuální zkušenosti

- příliš ranné zahájení sexuálního života – možno řadit:
 - do primárního rizikového chování dítěte
 - důsledků takového chování vlivem špatného, zejména rodinného prostředí
- do věku 15 let: dobrovolný sexuální život 24% respondentů
- 16-18 let: 66%
 - rozdíly mezi ženami a muži nebyly zaznamenány

Počet sexuálních partnerů: více jak tři 41%
jeden 18%
dva 15%

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: PSYCHICKÉ A EMOCIONÁLNÍ

- tyto formy násilí nejsou mnohdy na první pohled zřejmé, o to těžší je jejich výskyt zachytit
- úmyslné způsobení psychické a emocionální újmy hrozbami, ponižováním nebo jiným verbálním a neverbálním chováním
- výskyt buď osamocený, ale zpravidla stojí na počátku rozvíjejícího se řetězce dalších typů násilí
- těžko prokazatelné a dítě si jej nemusí přímo uvědomovat, např. vlivem zavedených rodinných výchovných prostředků => nepřímé otázky, vedoucí k zamyšlení nad možnostmi prožitého násilí

Zanedbávání formou nedostatku jídla 3%

Nošení špinavého oblečení 0,5%

Absence pocitu opory v rodině 5%

Označení za líného a ošklivého 19%

Nestarající se rodiče (např. z důvodu opilosti) 2%

Pocit nechtěného dítěte 7%

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **PSYCHICKÉ A EMOCIONÁLNÍ**

Pocit o prožitém psychickém nebo emocionálním násilím **9,5%**

Rizikové faktory

dvě oblasti

- nestabilita a nevyváženost rodinného zázemí – příčina
- rizikové chování respondenta – důsledek prožitého násilí

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

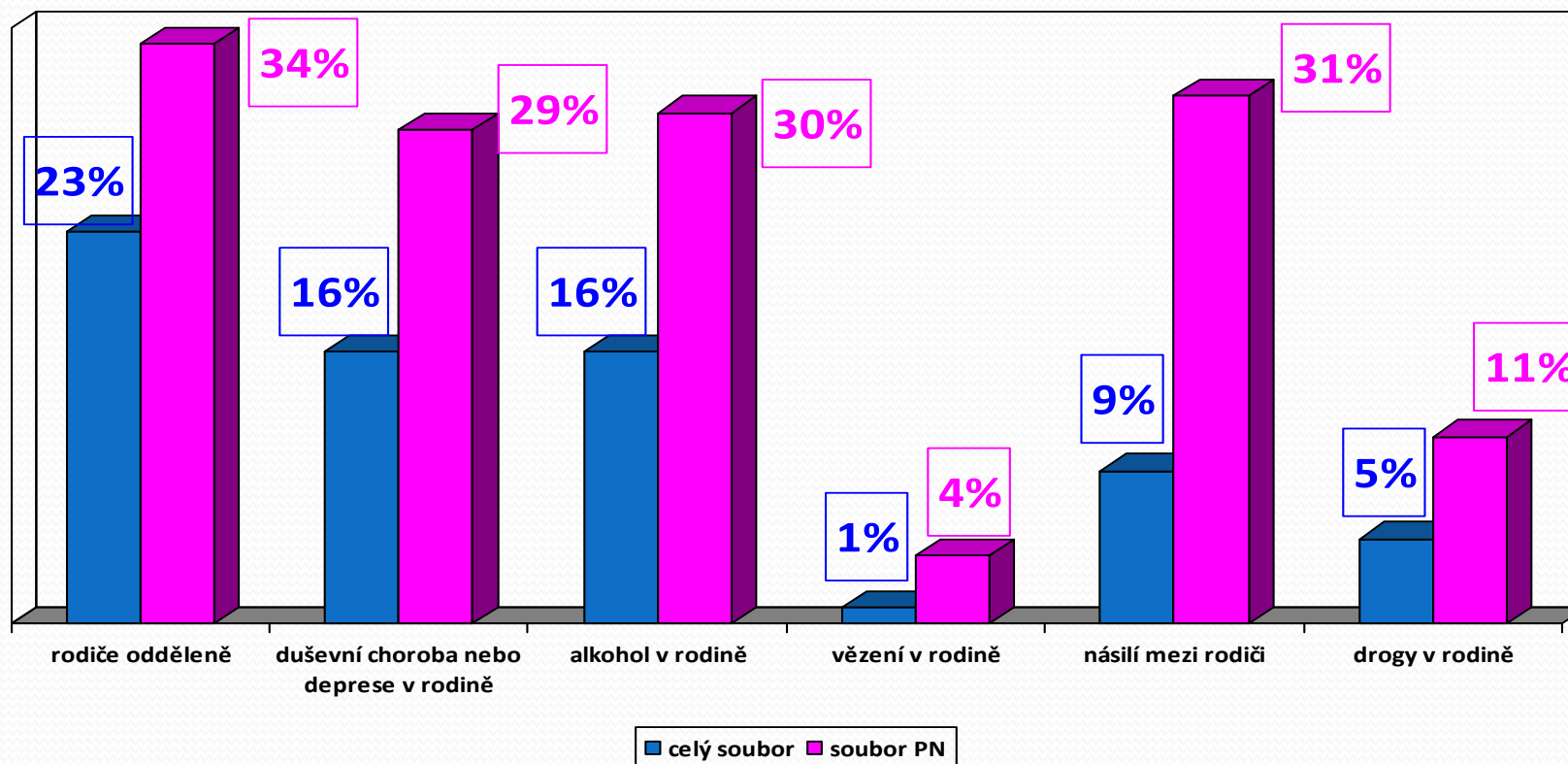
Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: PSYCHICKÉ A EMOCIONÁLNÍ

Rizikové faktory RODINA

Nárůst: rodiče odděleně (11%), duševní choroba nebo deprese (13%), alkohol v rodině (14%), uvězněný v rodině (3%), násilí mezi rodiči (22%), drogy v rodině (6%)

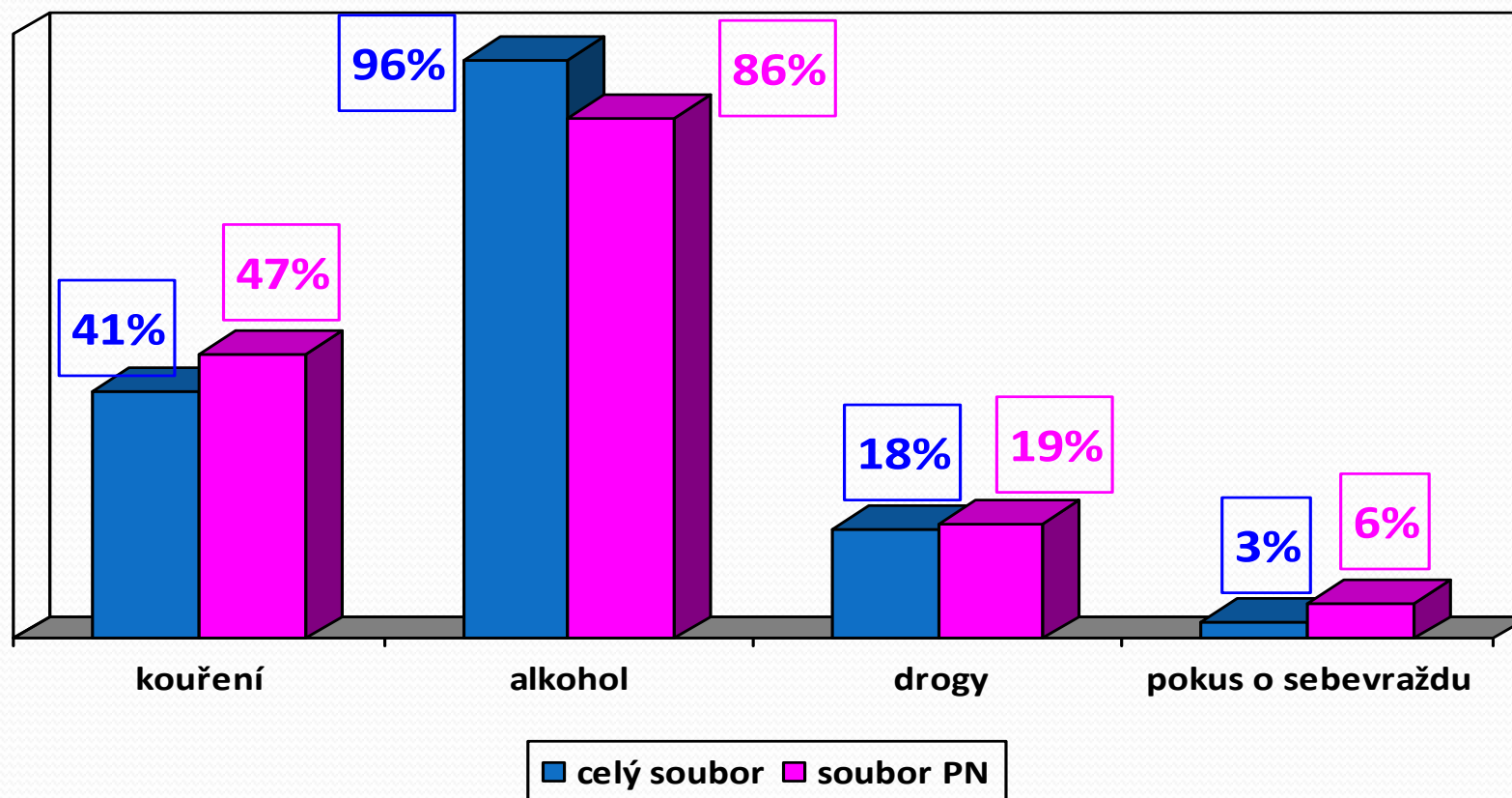
Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: PSYCHICKÉ A EMOCIONÁLNÍ Rizikové faktory RESPONDENT

Nárůst: kouření (6%), alkohol (-10%), drogy (1%), pokus o sebevraždu (3%)

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **PSYCHICKÉ A EMOCIONÁLNÍ** **ŠIKANA**

- jedna z nejčastěji uváděných forem psychického násilí
- různé formy bytí, uzamčení dítěte,
- nemusí mít fyzické formy – nevhodná legrace, záměrné vyloučení z kolektivu

Zkušenosti se šikanou

alespoň jednou 15%, několikrát 17%, mnohokrát 3%

Nejčastější formy šikany

- vyloučení z dětského kolektivu 29%
- legrace z tělesného vzhledu 24%
- sexuální gesta a vtipy 15%
- fyzické újmy, uzamčení v prostoru 12%
- rasový motiv 3%

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **FYZICKÉ**

Těžko definované hranice. V tomto šetření zcela na posouzení respondenta, zda projevy vnímal jako fyzické násilí.

V některých rodinách jsou stále ještě fyzické tresty považovány jako výchovný prostředek. Proto může docházet k tomu, že si respondent ani neuvědomuje, že případně vyrůstal pod tlakem fyzického násilí.

=) šetření bylo zaměřeno na jednoduché a smysl nepodsouvající otázky, které byly následně analyzovány.

Fyzický trest „naplácáním“: mnohokrát do roka 12%, i několikrát týdně 3%

Vážné a dost vážné: 14% z nich

Vážný fyzický trest: občas 27%, často 2%

Fyzický trest s viditelnými stopami nebo zraněním: neopakovaně 8%, opakovaně 1%

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **FYZICKÉ**

Pocit o prožitém fyzickém násilí: **29%**

Rizikové faktory

dvě oblasti

- nestabilita a nevyváženost rodinného zázemí – příčina
- rizikové chování respondenta – důsledek prožitého násilí

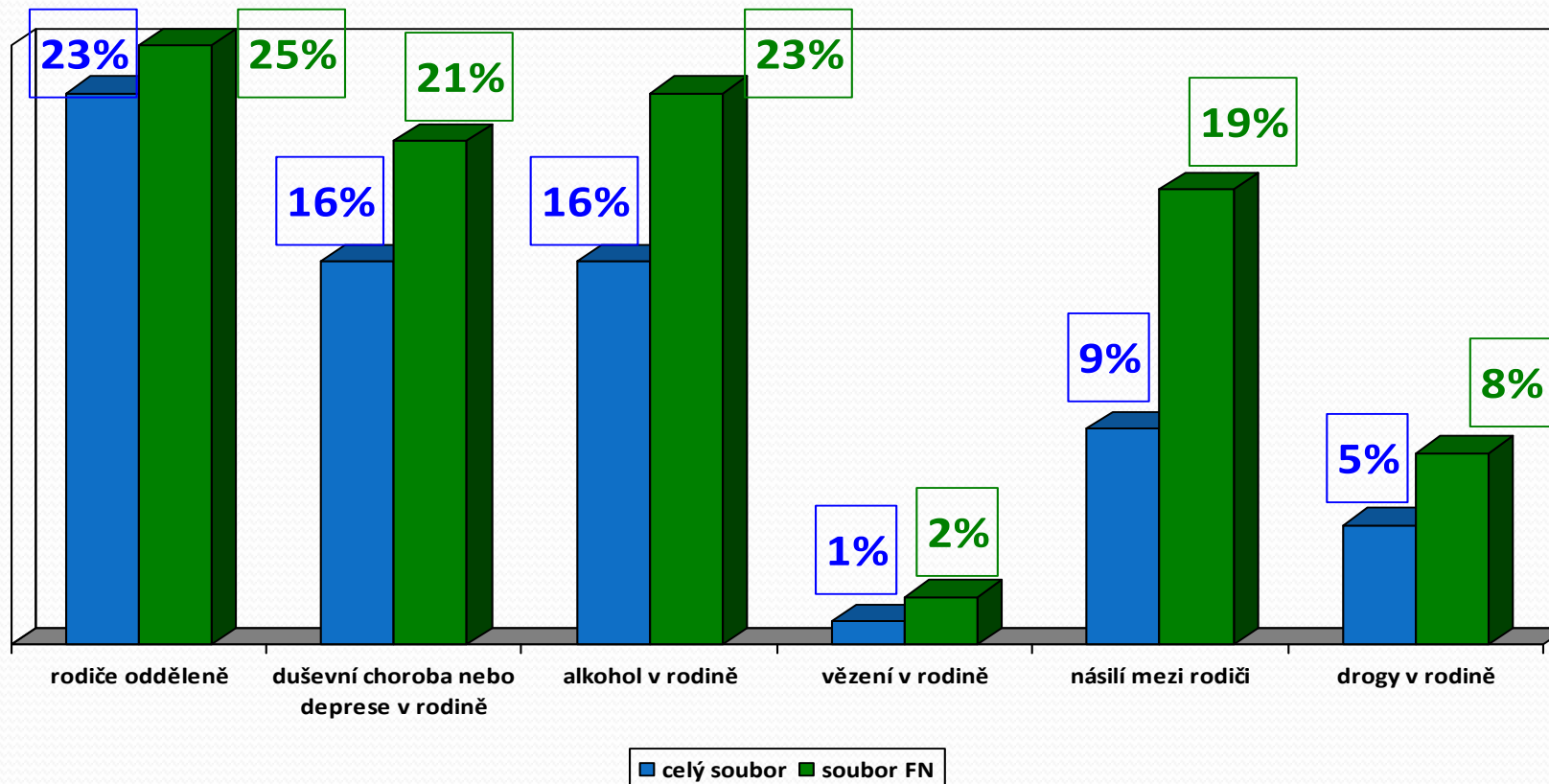

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: FYZICKÉ

Rizikové faktory RODINA

Nárůst: rodiče odděleně (2%), duševní choroba nebo deprese (5%), alkoholik v rodině (7%), uvězněný v rodině (1%), násilí mezi rodiči (10%), drogy v rodině 3%)

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

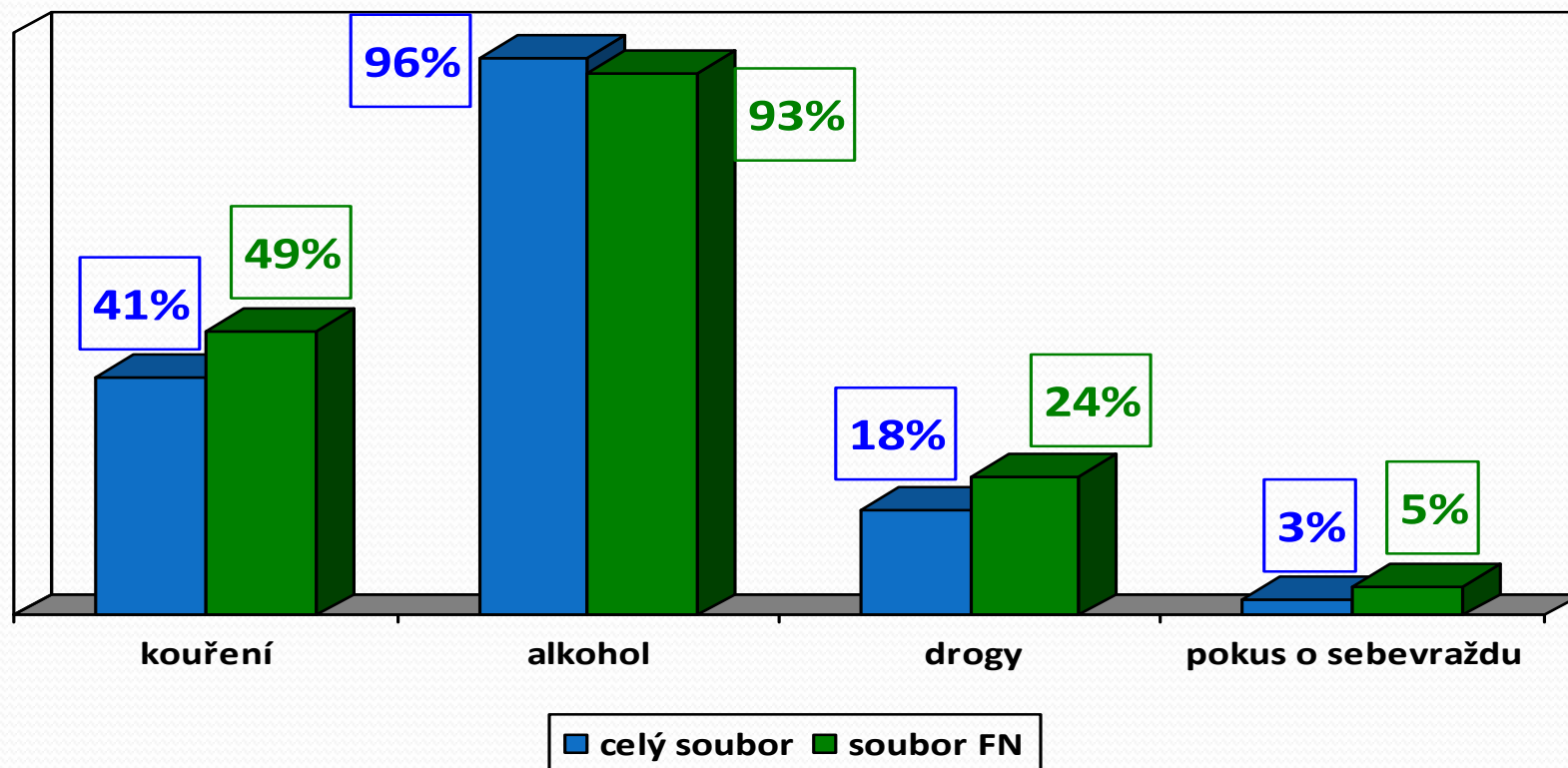
Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: FYZICKÉ

Rizikové faktory RESPONDENT

Nárůst: kouření (7%), alkohol (-3%), drogy (6%), pokus o sebevraždu (2%)

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **SEXUÁLNÍ**

- patří mezi nejzávažnější formy násilí, páchané na dětech

Široká oblast – rozdělení do tří skupiny

- vynucené sexuální dotyky a hlazení
- pokus o pohlavní styk
- pohlavní styk

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **SEXUÁLNÍ – VYNUCENÉ DOTYKY A HLAZENÍ**

Sexuálního násilí na dětech se dopouštějí často osoby blízké dítěti, proto je mnohdy těžké je odhalit.

Také dospělý, který má takové zkušenosti, se je většinou snaží ze svých vzpomínek vytěsnit.

Dotýkání a hlazení sexuálním způsobem **6,2%**

- ženy (6,1%)
- muži (6,3%)

Věk dítěte

- do 10 let věku dítěte 15%
- do 15 let věku dítěte 43%
- do 18 let věku dítěte 42%

Nejčastější agresor: osoba s důvěrou dítěte

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

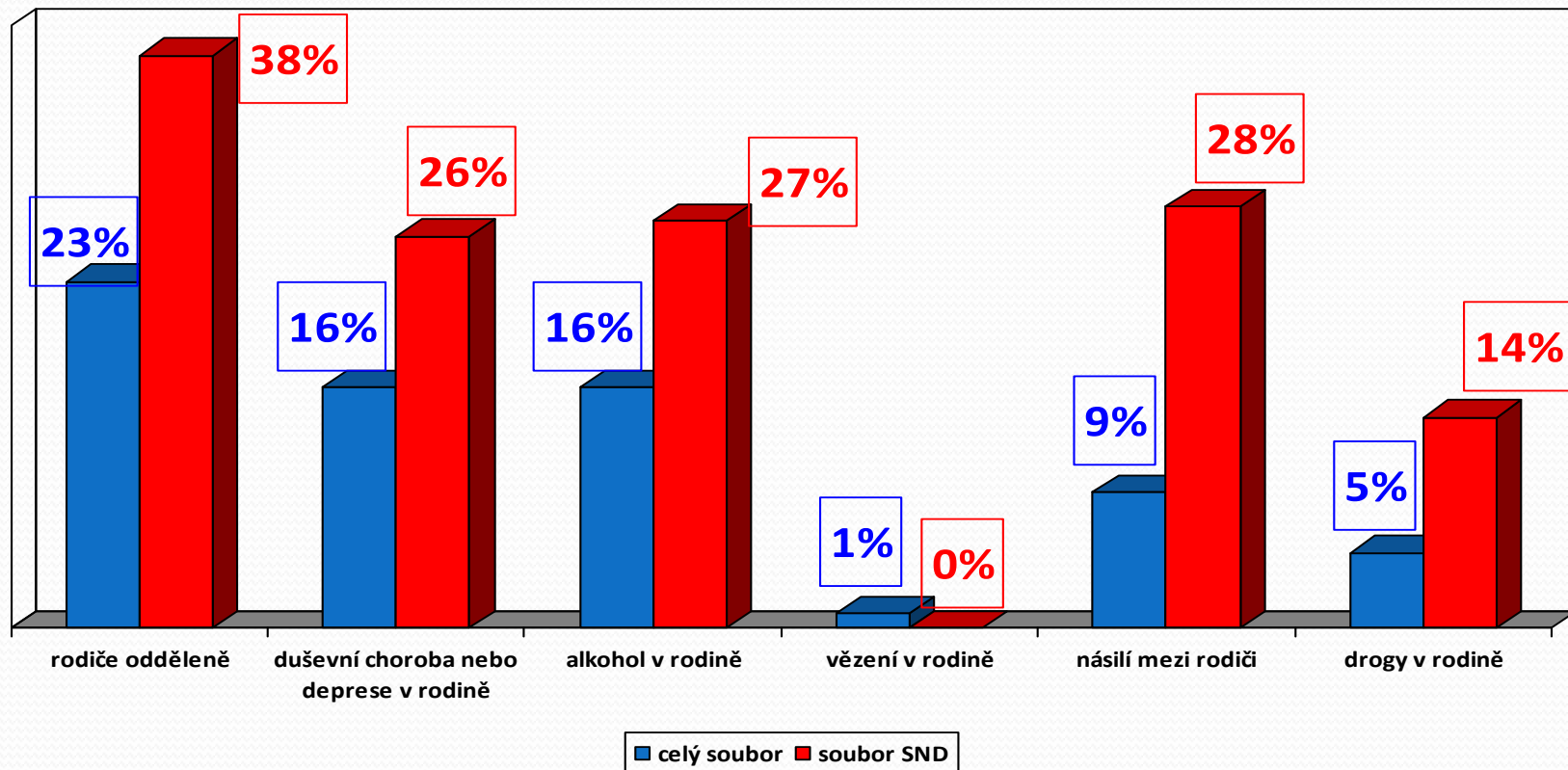
Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: SEXUÁLNÍ – DOTEKY A HLAZENÍ

Rizikové faktory RODINA

Nárůst: rodiče odděleně (15%), duševní choroba nebo deprese (10%), alkoholik v rodině (11%), uvězněný v rodině (0%), násilí mezi rodiči (19%), drogy v rodině (9%)

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

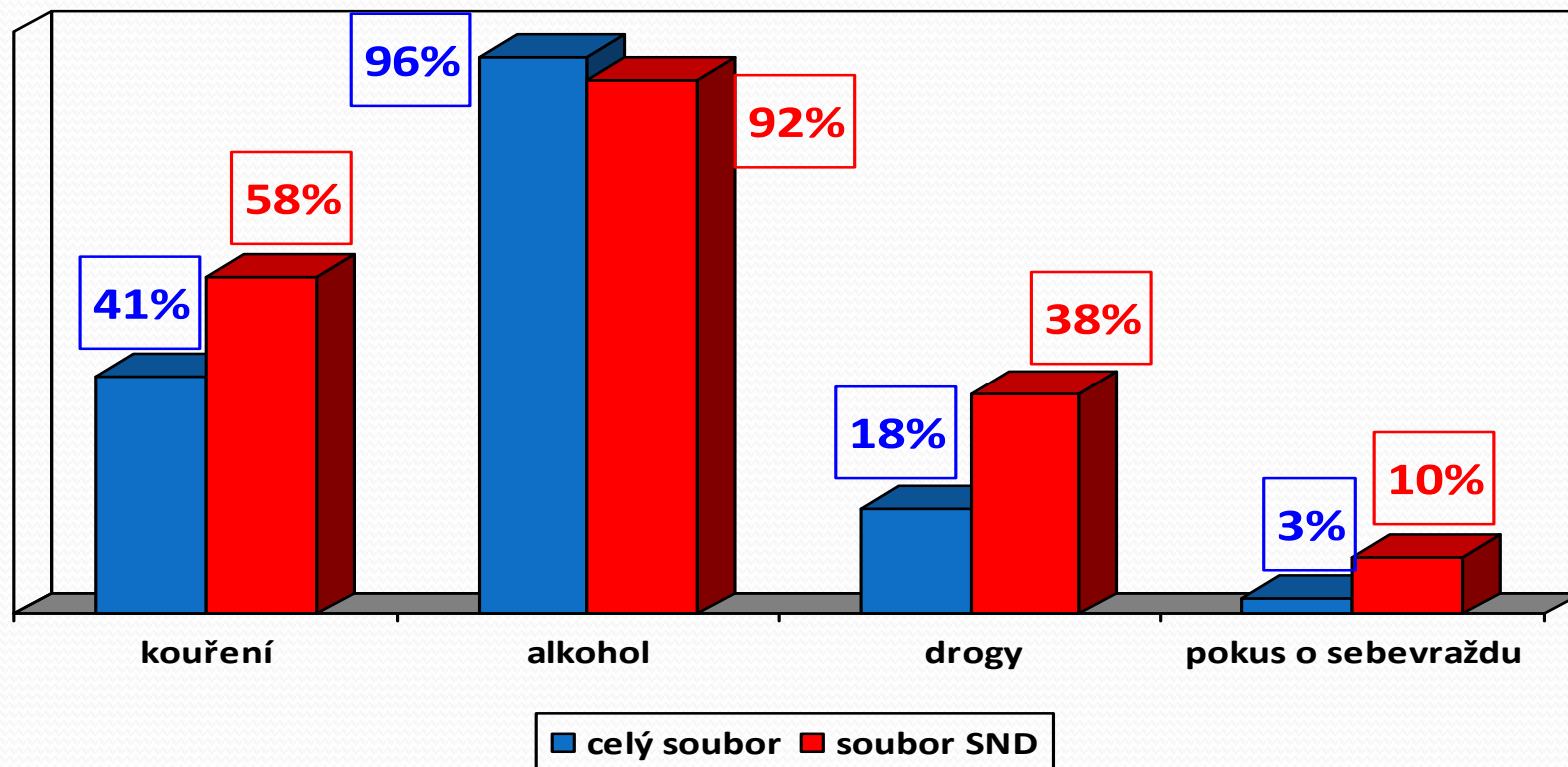
Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **SEXUÁLNÍ – DOTEKY A HLAZENÍ**

Rizikové faktory **RESPONDENT**

Nárůst: kouření (17%), alkohol (-4%), drogy (20%), pokus o sebevraždu (7%)

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **SEXUÁLNÍ – POKUS O POHLAVNÍ STYK**

Pokus o pohlavní styk: **4,6%**

- ženy (4,5%)
- muži (4,8%)

Věk dítěte

- do 10 let věku dítěte 8%
- do 15 let věku dítěte 25%
- do 18 let věku dítěte 67%

Nejčastější agresor: osoba s důvěrou dítěte

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

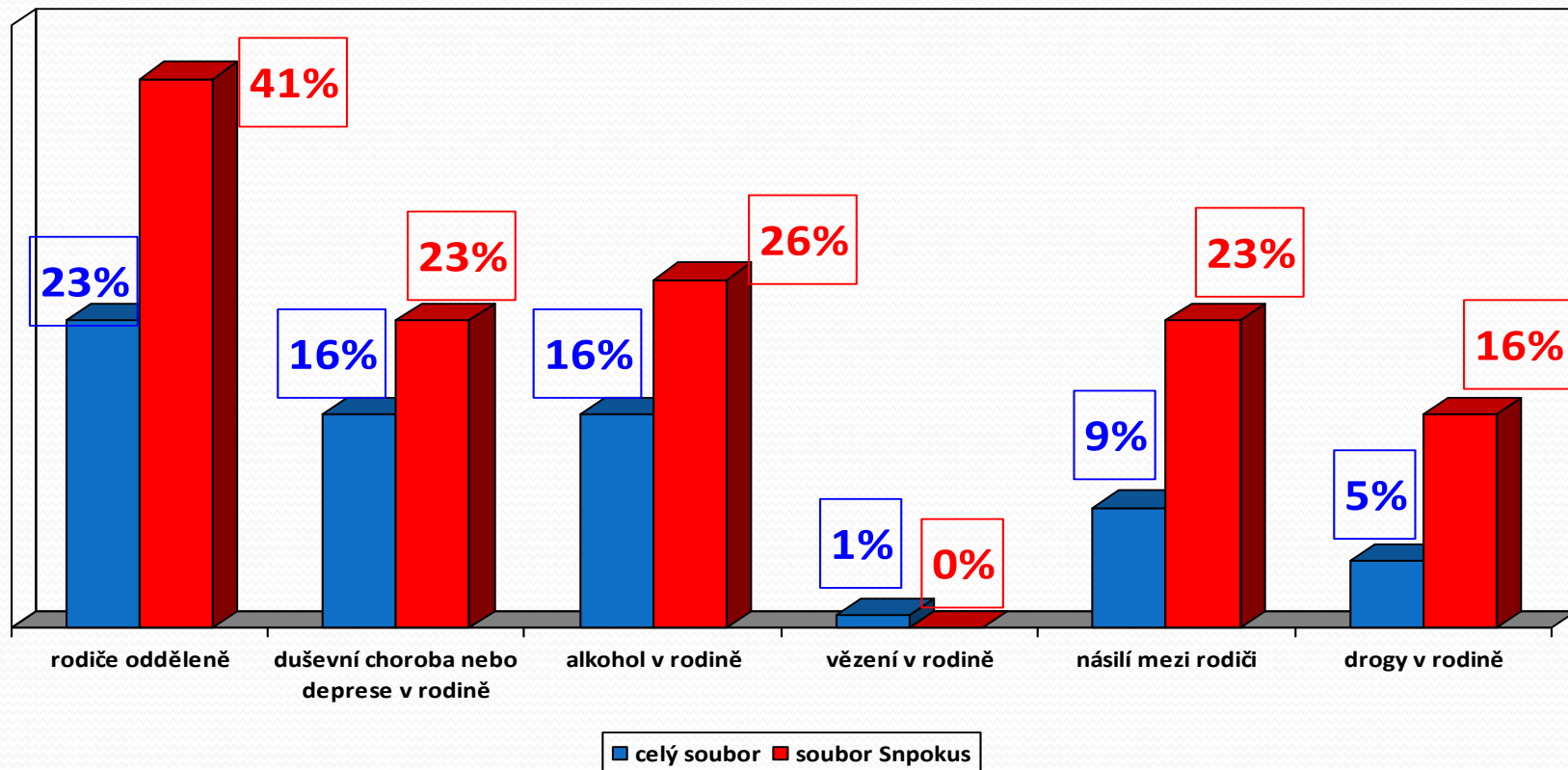
Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: SEXUÁLNÍ – POKUS O POHLAVNÍ STYK

Rizikové faktory RODINA

Nárůst: rodiče odděleně (18%), duševní choroba nebo deprese (7%), alkoholik v rodině (10%), uvězněný v rodině (0%), násilí mezi rodiči (14%), drogy v rodině (11%)

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

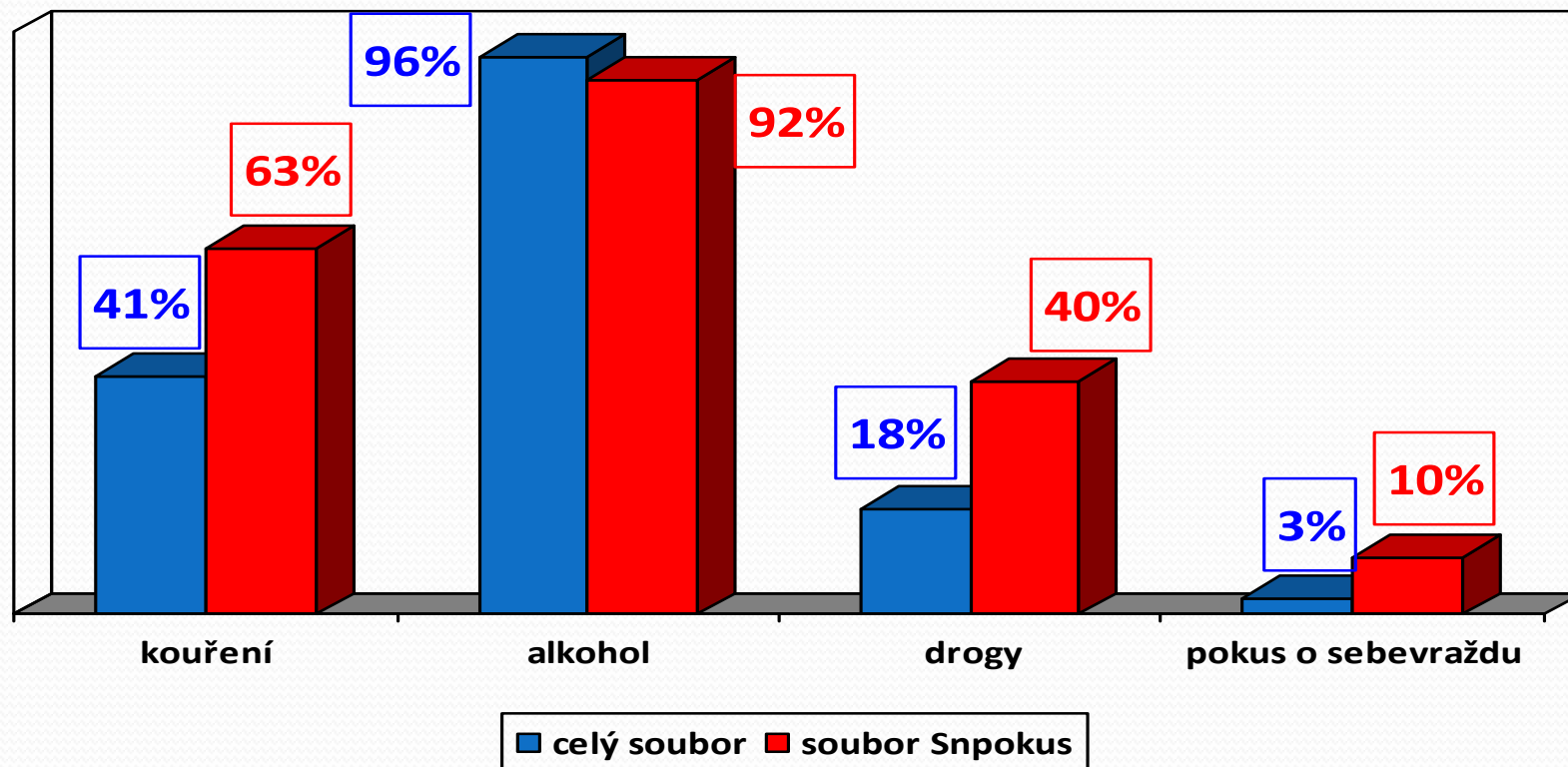
Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **SEXUÁLNÍ – POKUS O POHLAVNÍ STYK**

Rizikové faktory **RESPONDENT**

Nárůst: kouření (22%), alkohol (-4%), drogy (22%), pokus o sebevraždu (7%)

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **SEXUÁLNÍ – POHLAVNÍ STYK**

Pokus o pohlavní styk: **4,1%**

- ženy (4,0%)
- muži (4,4%)

Věk dítěte

- do 10 let věku dítěte 8%
- do 15 let věku dítěte 25%
- do 18 let věku dítěte 67%

Nejčastější agresor: osoba s důvěrou dítěte

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

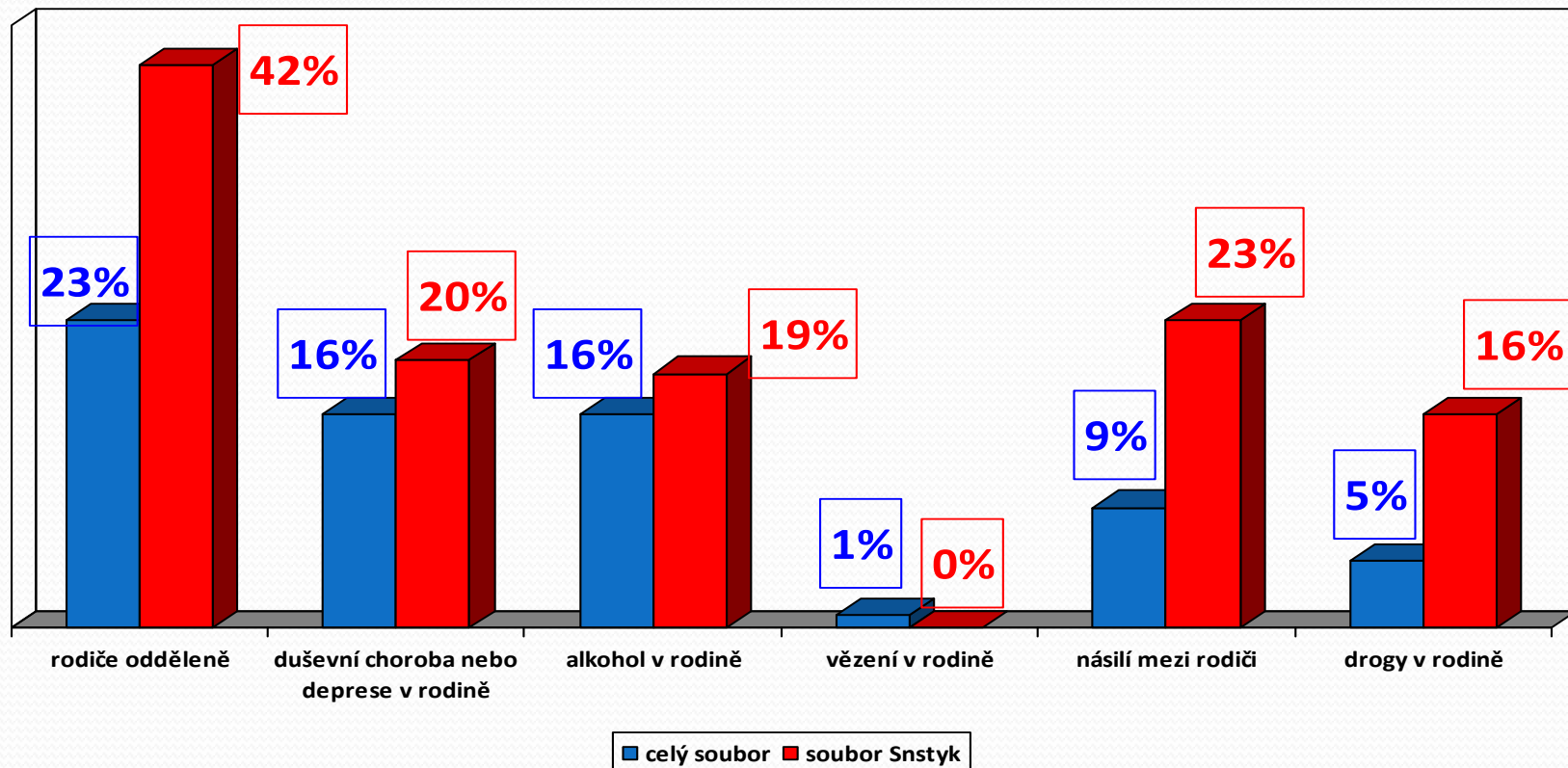
Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: SEXUÁLNÍ –POHLAVNÍ STYK

Rizikové faktory RODINA

Nárůst: rodiče odděleně (19%), duševní choroba nebo deprese (4%), alkoholik v rodině (3%), uvězněný v rodině (0%), násilí mezi rodiči (14%), drogy v rodině (11%)

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

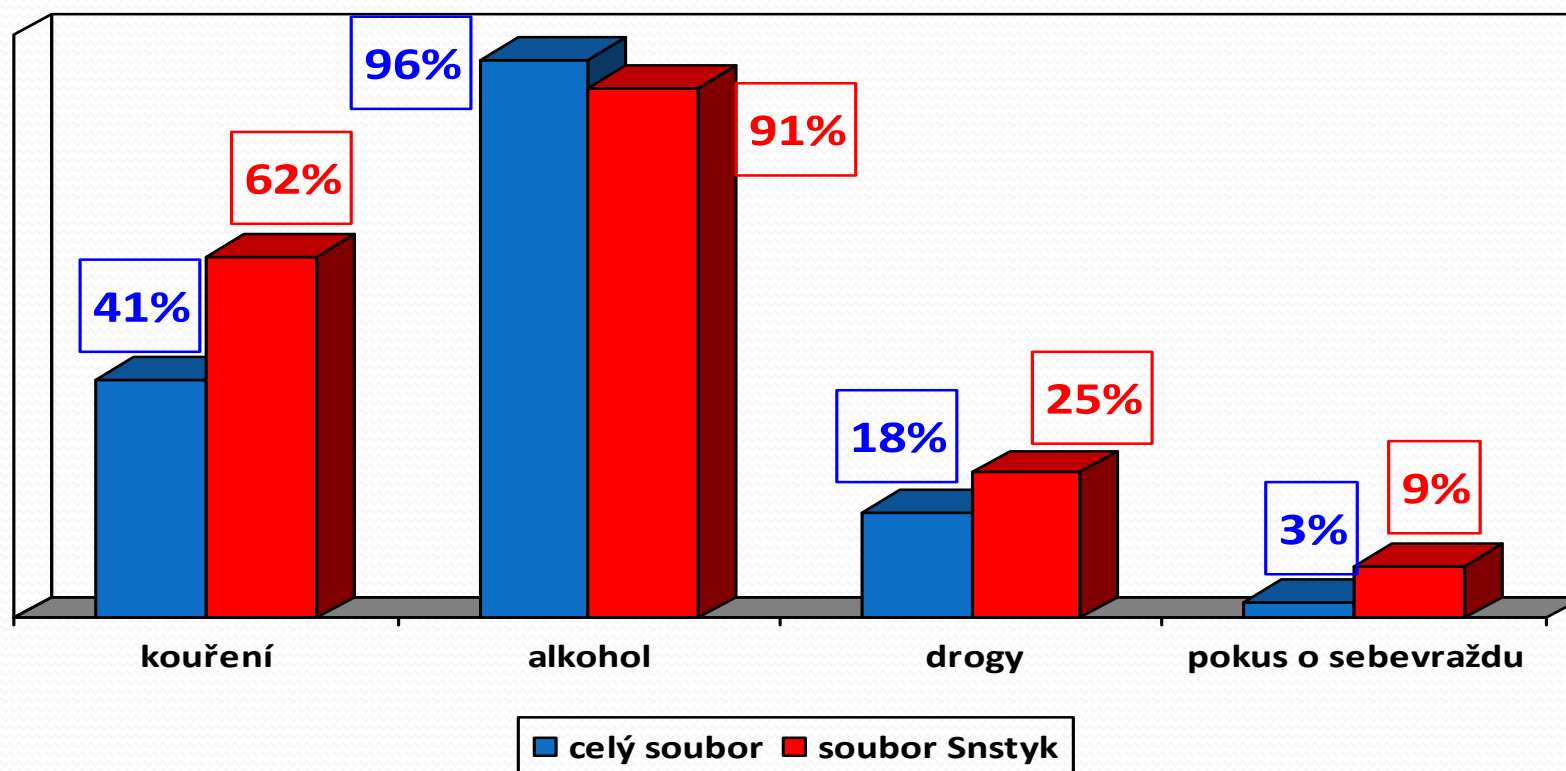
Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **SEXUÁLNÍ –POHLAVNÍ STYK**

Rizikové faktory **RESPONDENT**

Nárůst: kouření (21%), alkohol (-5%), drogy (7%), pokus o sebevraždu (6%)

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Prožité násilí: **SEXUÁLNÍ OBTĚŽOVÁNÍ**

Sexuální obtěžování ze strany vrstevníků

Zkušenost se sexuálním obtěžováním **4,1%**

- ženy 4,3%
- muži 3,9%

Neopakující se zkušenost: 61%

Opakující se zkušenost do 5 případů: 35%

Opakující se zkušenost častěji: 4%

Při použití fyzického násilí: 24%

Násilí zahrnoval i pohlavní styk: 28%

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Studie o nežádoucích dětských zkušenostech (ACE) realizovaná v ČR

Děkuji za pozornost